

ספרי' - אוצר החסידים - ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

דבר מלכות

שמיני

(כ"ו ניסן-יחידות לאורחים)

שיחות קודש

מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מלך המשיח מנחם מענדל שליט"א

שני אורסא הן

מליובאוויטש

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ששים וחמש לבריאה
הי' תהא שנת סגולות המשיח
שנת הק"ד לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

משיחת אור ליום ד' פ' שמיני, כ"ו ניסן ה'תנש"א

– ביחידות הכללית להאורחים שיחיו –

– תרגום מאידית –

ולנו את כל הנסים האלו הוציאנו מעבדות לחירות מיגון לשמחה כו' ומשעבוד לגאולה כו'.

ויתירה מזה: גאולת מצרים, "פתחה" את הדרך (הצנור)⁹ ונתנה את הכח לחירות וגאולה – ובאופן נסי – של בני" במשך כל הדורות וכל הזמנים¹⁰; גאולת מצרים היא הפתיחה וההתחלה וכוללת¹¹ את כל הגאולות (כולל גאולה ש, לאו גאולה דגלות היא אלא שיגאלנו מן הצרות הבאות עלינו כו'¹²), עד גם – הגאולה האמיתית והשלימה¹³ (שאינ אחרי" גלות¹⁴), שעלי" נאמר¹⁵, "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות". ולכן אומרים בהברכה¹⁶, "אשר גאלנו

א. בעמדנו בסמיכות לסיום חודש ניסן, "חודש הגאולה"¹ – שענינו הכללי והעיקרי הוא חג הפסח, "זמן חירותנו"², כשמודים להקב"ה על הנסים והנפלאות שהראה בעת יציאת מצרים – ראוי אפוא להתעכב על הנסים והנפלאות שהתרחשו ומתרחשים בשנה זו בתקופה הנוכחית³.

*

ההנהגה הנסית של הקב"ה בהוציא את בני" מעבדות לחירות ביציאת מצרים איננה דבר חד-פעמי שאירע רק אז (ביציאת מצרים), אלא, "בכל" דור ודור [ובכל יום ויום]⁴ חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא [היום]⁵ ממצרים" [ועד שזה מתבטא במעשה בפועל בליל הסדר, ש, ישב בהסיבה דרך חירות כו'⁶], וכפי שאומרים בהגדה של פסח (בליל הסדר): "לא את אבותינו בלבד גאל הקב"ה ממצרים אלא אף אותנו גאל עמהם"⁷ [ועד ש, אילו לא הוציא הקב"ה את אבותינו ממצרים הרי אנו ובנינו ובני בנינו משועבדים היינו לפרעה במצרים]⁸, ו, "לפיכך אנחנו חייבים להודות ולהלל כו' למי שעשה לאבותינו

(9) ד"ה כימי צאתך תש"ח פי"ב (סה"מ ע' 164). וראה גם ד"ה זה תשמ"ב (סה"מ מ' מלוקט ח"ב ע' לו ואילך) ס"ג.

(10) וראה גבורות ה' (להמהר"ל) פס"א.

(11) וכן מסעות בני" במדבר העמים (וכן מסעות בני" במשך כל הדורות) נכללים בהמסע ויציאה ממצרים, ולכן נאמר, "אלה מסעי בני" אשר יצאו מארץ מצרים", מסעי לשון רבים (אף ש, מארץ מצרים הוא רק יציאה ונסיעה ראשונה שנסעו מרעמסס לסוכות) – ראה לקו"ת מסעי פה, ג ואילך.

(12) ד, שם גאולה עלה" (רש"י ד"ה אתחלתא – מגילה יז, ב).

(13) ואילו זכו היתה גאולת מצרים הגאולה שלימה (ראה ספרי דברים א, ב. הנסמן בלקו"ש ח"ט ע' 346), כפי שאמרו בשירת הים, "מקדש אד" כוננו ידיך ה' ימלך לעולם ועד" (בשלח טו, יז יח. ובפרש"י שם), כי גאולת מצרים היא ההתחלה דגאולה השלימה.

(14) מכילתא עה"פ בשלח טו, ב. תוד"ה ד"ה ה"ג ונאמר – פסחים שם. ועוד.

(15) מיכה ז, טו.

(16) בהגש"פ – ממשנה פסחים שם.

(1) שמו"ר פט"ו, יא.

(2) נוסח התפלה והקידוש דחה"פ. וראה לקו"ש

חיי"ז ע' 71 ואילך.

(3) ראה גם מכתב כ"ה אדר ש.ו. (סה"ש תנש"א ח"ב ע' 883 ואילך).

(4) משנה פסחים קטז, ב.

(5) הוספת אדה"ז בתניא רפמ"ז.

(6) טושו"ע סתע"ב ס"ב. שו"ע אדה"ז שם ס"ז.

(7) וראה גם משנה פסחים צט, ריש ע"ב. רמב"ם הלי' הוי"מ פ"ז ה"ר"ו.

(8) הגש"פ פיסקא ד"ה בכל דור.

(9) שם פיסקא ד"ה עבדים היינו.

המותרת ביו"ט²¹, וישנו הכל מן המוכן (כל מלאכתך עשוי²²);

עאכו"כ לאחר כל (שבעת) שמונת ימי חג הפסח [כפי שזה בחוץ לארץ, ששם נמצאים עתה רוב מנין ובנין דבנ"י], שב"זמן חירותנו" עצמו הרי הימים האחרונים דחג הפסח הינם דרגת חירות נעלית יותר לגבי הימים הראשונים, וכידוע²³ שהימים הראשונים קשורים בעיקר עם גאולת מצרים והימים האחרונים²⁴ - בעיקר עם הגאולה האמיתית והשלימה, שאין אחר"י גלות, חירות אפילו בערך החירות דגאולת מצרים, נפלאות אפילו בערך הנפלאות ד"כימי צאתך מארץ מצרים"²⁵.

ומזה נמשך לימינו אלה לאחר פסח בסיום ותותם חודש ניסן (שגם אז לא אומרים תחנון²⁶), „נוהגין לעשות כולו (כל חודש ניסן) קודש כעין י"ט"²⁷, ואדרבה - הכל הולך אחר החיתום²⁸.

(21) בא יב, טו.

(22) מכילתא ופרש"י יתרו כ, ט. טושו"ע או"ח סש"י ס"ח. שו"ע אדה"ז שם סכ"א.

(23) ראה שיחת אחש"פ (בסעודת הלילה) ה'ש"ת (ספר השיחות ע' 72). תשמ"ח (סה"ש ח"ב ע' 384). לקו"ש חל"ז ימים אחרונים של פסח ס"ה.

(24) ובפרטיות יותר - בימים האחרונים עצמם: שביעי של פסח שייך בעיקר לגאולת מצרים, ואחרון של פסח לגאולה העתידה, כמודגש בהפטורת היום, ובאכילת סעודתו של משיח באחרון של פסח [ובפרט בקביעות שנה זו, שהסעודה היתה גם במוצאי שבת קודש, סעודתא דדוד מלכא משיחא] - ראה שיחת אחרון של פסח ש.ה. (סה"ש תנש"א ח"א ע' 436 (לעיל ע' 55) ואילך.

(25) ראה אוה"ת נ"ך ח"א עה"פ (ע' תפז).

וש"נ.

(26) שו"ע אדה"ז או"ח סתכ"ט ס"ח. וש"נ.

(27) שו"ע אדה"ז שם ס"ט (ממג"א שם סק"ג).

(28) ברכות יב, א.

וגאל את אבותינו ממצרים" (בהמשך ובסיום ה"לפיקך" הנ"ל): „כן ה' אלקינו כו' יגיענו למועדים כו' בבנין עירך כו' ונודה לך שיר חדש על גאולתנו כו'".

ע"פ האמור לעיל מובן - כיון ש, בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, ויציאת מצרים ה"ה ההתחלה וכוללת את כל הגאולות דבנ"י - שעל ידי התבוננות בהנסים והנפלאות דיציאת מצרים אפשר לראות איך שהם משתקפים - „בכל דור ודור", „בכל יום ויום" - בנסים ונפלאות עתה, שעל ידם „הקדוש ברוך הוא מצילנו מידם"¹⁷ מאלו ה"עומדים עלינו", בכל דור ודור", עד - (כפי שזה מביא את) הנסים והנפלאות בהגאולה השלימה (שהם בדומה להנסים דיציאת מצרים). וכדלקמן (סעיף ג).

ב. והנהגה נסית זו - שנפעלה לכל הזמנים בעת יציאת מצרים - נמצאת עוד יותר בגלוי בחודש ניסן, אשר „בניסן נגאלו ובניסן עתידין ליגאל"¹⁸, וכידוע שניסן הוא מלשון נס¹⁹, ויתירה מזו: ניסן (עם שני נונין) מורה על „נסי נסים"²⁰; ובמיוחד - בחציו השני של החודש, שמתחיל עם חג הפסח (בחמשה עשר בניסן), „זמן חירותנו",

ובפרט בקביעות שנה זו - „שנת אראנו נפלאות" - כאשר יום א' דפסח חל ביום השבת, שבכללות הוא זמן חירות (בערך לשאר ימי השבוע) - חירות מכל מלאכה (גם מ"מלאכת אוכל נפש"

(17) הגש"פ פיקסא ד"ה והיא שעמדה.

(18) ר"ה יא, א. שמו"ר שבהערה 1.

(19) ראה מדרש לקח טוב עה"פ בא יב, ב: ניסן

שבו נעשו נסים לישראל.

(20) ראה ברכות נו, רע"א ובפרש"י וחדא"ג

מהרש"א שם.

(רק חלק מהם), אלא רק היכו אותם („למכה“). ואדרבה: ב„למכה“ ישנה מעלה, שהמצריים עצמם באים אח"כ להכרה בהנסיים והם בעצמם מגרשים את בני"מ מצרים.

אחר-כך - ביום חמשה עשר בניסן - היתה יציאת מצרים בפועל, ודוקא באופן ד„ותחזק מצרים על העם למהר לשלחם גוי“³⁷, „בשלה פרעה את העם“³⁸. ובני"מ יצאו בשלימות, „ברכוש גדול“³⁹, „כספם וזהבם אתם“⁴⁰, ובאופן ד„וינצלו את מצרים“⁴¹, „כלי כסף וכלי זהב ושמלות“⁴², עד ש„אף מה שלא היו שואלים מהם היו נותנים להם“⁴³.

עד - הגמר והסיום דיציאת מצרים בקריעת ים סוף, שכן אפילו כשבני"מ יצאו ממצרים הרי המצריים נשאר עדיין בתקפם, עד ש„וירדפו מצרים אחריהם“⁴⁴, והי' (שייך) הפחד והמורא דמצרים עליהם; משא"כ על ידי טביעת מצרים בים, „לא נשאר בהם עד אחד“⁴⁵, חוץ מה„אחד“, פרעה מלך מצרים (שאח"כ נעשה מלך גינוה)⁴⁶ בכדי שיראה את הנסיים והנפלאות שהקב"ה עשה לבני"מ.

ד. „כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות“:

ובפרט שזהו גם בשבוע דפ' שמיני, ובשנה זו - קורין פ' שמיני שמונה פעמים, וידוע הפתגם²⁹ ש„שמיני שמונה שמינה“, ששנה שקורין בה שמיני שמונה פעמים תהי' שנה „שמינה“ מבורכת בגשמיות וברוחניות - וכעת, בסוף חודש ניסן, עומדים בסיום השמונה פעמים דקריאת פ' שמיני - ששמיני מורה על הנהגה נסית של הקב"ה³⁰ (שלמעלה משבעת ימי ההיקף דמעשה בראשית, סדר הטבעי)³¹, ועאכו"כ שמונה פעמים שמיני, שישנה שנה „שמינה“ ומלאה בנסיים ונפלאות, ובאופן של שומן³², ש„מפעפע ככולו“³³.

ג. הסדר בגאולת ויציאת מצרים הי' (בכללות):

„התחלת הגאולה והנסיים“³⁴ הי' עם הנס גדול³⁵ (עוד לפני חג הפסח) ד„למכה מצרים בבכוריהם“³⁶, שדוקא בכורי מצרים עצמם היכו את המצריים, ובאופן ד„למכה“ דוקא (לא „להורג“ וכיו"ב), כי הבכורים הרי לא הרגו את כל המצריים

(29) הובא ונת' בלקו"ש ח"ז ע' 297. שיחת אחש"פ וש"פ שמיני תשמ"ה. תשמ"ח (סה"ש תשמ"ח ח"ב ע' 408 ואילך). ועוד.

(30) ראה גם מכתב י"א ניסן ש.ז. (נדפס סה"ש תנש"א ח"ב ע' 893 ואילך).

(31) ראה שו"ת הרשב"א ח"א ס"ט. הובא ונת' בד"ה ויהי ביום השמיני תרע"ה. תש"ד. תש"ה. ועוד. וראה גם הנסמן בסה"ש תנש"א ח"ב ע' 895 הערה ד"ה אַנגעדייטעט.

(32) ראה גם שיחת ערב פסח ש.ז. (סה"ש תנש"א ח"א ע' 429 (לעיל ע' 48)). וש"נ.

(33) יו"ד סק"ה ס"ה. וראה חולין צו, רע"א.

(34) שו"ע אדה"ז או"ח סת"ל ס"ב.

(35) תוד"ה ואותו - שבת פו, ב בשם מדרש

(ראה דעת זקנים מבעה"ת בא יב, ג). טור ושו"ע אדה"ז או"ח ר"ס תל.

(36) תהלים קלו, י. וראה מדרש תהלים שם.

ר"י ומצו"ד שם.

(37) בא יב, ג.

(38) ר"פ בשלה (יג, יז).

(39) לך לך טו, יד. וראה ברכות ט, סע"א ואילך. הובא בפרש"י עה"ת בא יא, ב.

(40) לשון הכתוב - ישע"י ס, ט.

(41) בא יב, לו. וראה ברכות שם.

(42) בא שם, לה.

(43) פרש"י שם, לו, ממכילתא עה"פ.

(44) בשלה יד, ט.

(45) בשלה שם, חה.

(46) מכילתא עה"פ. מדרש תהלים קו, ה.

פדר"א פמ"ג. מדרש שכל טוב עה"פ. וראה תו"ש עה"פ אות קפו.

אחר כל הדברים, או שהדברים יתבצעו ע"י אחרים; אח"כ בימי חודש ניסן, בימי הפסח - „בכוריהם” יצאו בנוזיפה חזקה ובהחלטה למסקנא ותנאים חזקים (נוסף על ההוראות שלפני זה) איך סאדאם צריך לנהוג, וגם לראות ולוודא שהוא יקיים אותם: לשחרר את השבויים, להשיב את אשר לקח, ולשלם על הנזקים וההיזקות שעשה כעת (וגם על מה שעשה בעבר),

ובהמשך ימי החודש, עד הימים האחרונים של החודש, ניתוסף עוד יותר בהנס - שהוא הסכים להכל, וללא שום פעולה ומלחמה,

ועד שהוא גילה כספים ורכוש שהחביא (ועד עתה לא ידעו כלל שהוא החזיק בהם).

ה. מזה ישנה התשובה ליהודים ששואלים: בעמדנו ב„שנת אראנו נפלאות” - איפה רואים נסים ונפלאות, ועד בדוגמת הנסים ונפלאות בעת יציאת מצרים ופורים!?

צריכים רק לפתוח את העינים ולהביט אל המאורעות האחרונים בחלקו האחר של העולם, כפי שהודפס בעתונים -

רואים בגלוי ממש שהתרחשו ומתרחשים נסים ונפלאות (בדוגמת הנסים ביציאת מצרים) לטובת בני ישראל ולטובת העולם כולו, החל מכך ש„למכה מצרים בכוריהם”, בכורי אוה"ע עצמם ביטלו את הכח והשליטה של צורך היהודים וצורך נגד אנשים אחרים (כולל לא יהודים), והוא מחזיר את מה שלקח, ומשלם את ההיזקות, כולל גם - הדברים הגנוזים שהחביאם.

ויתירה מזה: הנסים מתרחשים בימות השנה שקשורים במיוחד עם נסים לבני: ימי הפורים - שבהם אירע הנס והנצחון והגאולה דבני והמפלה דהמן הרשע צורך

כאז"א יכול לראות בגלוי שהנסים דיציאת מצרים משתקפים כעת בהנצחון בימינו אלו - הן בעצם הנצחון והן בזמן בו הוא התרחש, ובמיוחד - בימים זכאין חודש ניסן (שענין החירות שבו מודגש עוד יותר בשנה זו, כנ"ל):

עוד לפני חג הפסח - אירע ה„למכה מצרים בכוריהם”, שה„בכורים” דאמות העולם⁴⁷ (כולל ממדינת מצרים ומדינות הערביים הסמוכות לה) - כפי החלטת באי כחם ב„אמות-המאוחדות” („יונייטעד ניישענס”) - נלחמו והיכו את „מצרים”, צורך היהודים, (מצרים מלשון⁴⁸) „מצר” לישראל ר"ל,

וביום הפורים שנה זו - „שנת אראנו נפלאות” - אירע הנצחון (כפי שהכריזו אוה"ע), והמפלה שלו, באופן ד„למכה גו" (לא „להורג”), ודוקא באמצעות אינם-יהודים („בכוריהם”), אשר נזפו בו וביזו אותו, והכריחו אותו להתחרט על פעולותיו עד אז,

והוא הוכרח להודות ולקבל ולקיים את כל הציוויים וההוראות והדרישות שניתנו לו מ„בכוריהם”: לשחרר חלק משבויי-המלחמה, וגם לקיים את יתר הדברים שדרשו ממנו.

ולאחמ"כ הי' ההמשך בזה - בחודש ניסן, ובו גופא - בימי הפסח, „זמן חירותנו” - ש„בכוריהם” בה„יונייטעד ניישענס” המשיכו בנוזיפה וביזיון שלו:

בימי הפורים ולאחרי זה עדיין לא ידעו מה יהי' ההמשך, עד היכן יבזו ויזיקו אותו, כמה חזק הוא יסאר, כמה הוא יצטרך להודות ולשלם, ואיך הוא ימלא

47) והרי כל המלכויות נקראות על שם מצרים

(ב"ר פט"ז, ד.)

48) ב"ר שם.

אחר לגמרי, שבהם יהודים לא יכלו לצאת משם – הרי דוקא בשנה זו ובשנה שלפני פתחה מדינה זו את שערי לשחרר יהודים לנסוע לארץ הקודש [ואפילו אם, מאיזו סיבה שתהי, התעכב חלק מהם במדינות אחרות לפי שעה (בארצות הברית או אוסטרליה וכיו"ב) בקרוב הם יגיעו (ברצון שלם ומתוך שמחה וטוב לבב) לארץ הקודש, יחד עם משפחותיהם].

ועד שהמדינה עצמה מסייעת להם לצאת, בדוגמת כפי שהי' ביציאת מצרים, שתכליתה הי' ללכת לארץ הקודש (והבאתי אתכם אל הארץ גוי⁵⁶), כולל גם – סיוע מהדברים הגנוזים של „מצרים“ (כנ"ל ס"ד-ה), שמנצלים גם את זה, עד שחלק מזה – וגם מכספים אחרים דמדינות אחרות – מגיע לבנ"י, אחינו בני ישראל שיצאו זה עתה (ויוצאים כעת) ב„יציאת מצרים“, מ„מצרים“ (מלשון מיצרים וגבולים⁵⁶) דהמדינה ההיא, בדוגמת כפי שהי' ביציאת מצרים בפעם הראשונה, ש„וינצלו את מצרים“, עד ש„אף מה שלא היו שואלים היו נותנים להם“, וגם את הדברים הגנוזים⁵⁷.

ז. ההוראה מכל הנ"ל מובנת בפשטות:

כשרואים את הנסים שהקב"ה עושה – מעורר זה ביהודי עוד יותר, את ההכרה שהקב"ה הוא בורא העולם ומנהיגו, ושהוא עושה תמיד נסים לבנ"י, ו„הקדוש ברוך הוא מצילנו מידם“ של אלו „העומדים עלינו“.

ובפרט שהנסים העכשוויים מזכירים ומחזקים את ההרגש אצל יהודי „לראות

היהודים (במלכות פרס ומדי), וכן (מיסמך גאולה לגאולה⁴⁹) – ימי חודש ניסן וימי הפסח – גאולת ישראל ממצרים, ובאופן דנסים ונפלאות,

ואדרבה³: נס פורים הי' נס המלוכש בדרכי הטבע⁵⁰, כך שרק ע"י הקשר של ההתחלה דמלכות אחשוורוש עם „בשנת שלוש למלכו“⁵¹ ועם „בשנת שבע למלכותו“⁵² ועם „חודש ניסן בשנת שתיים עשרה“ למלכותו⁵³ וסעודות אסתר לאחשוורוש והמן⁵⁴ וכו' – ועושים מכל זה המושך וענין אחד ומתבוננים בו – ניכר בו יד השם. משא"כ במאורעות העכשוויים מתרחשים נסים ונפלאות גלויות, גלויות לא רק לבנ"י, אלא גם לאומות העולם.

ונסים אלו מתרחשים, כאמור, בחודש ניסן, כך שמיום ליום (בחודש ניסן עצמו) נוספים ענינים חדשים, בקשר עם ההחלטה ד„בכוריהם“ (ב„וינייטעד ניישענסט“), ובהסכמה של סאדאם – כפי שהי' בימים אלה בסיום חודש ניסן, חודש הגאולה, ומצפים להמשך בכיוון זה, היום בלילה, או מחר, מחרתיים וכו'.

ו. ענין נוסף בהמאורעות בזמן האחרון שרואים בהם נסים ונפלאות – הוא היציאה של ריבוי יהודים ממדינה ההיא, שהיא בדוגמת יציאת מצרים⁵⁵:

לאחרי ריבוי שנים של הנהגה באופן

(49) מגילה ו, סע"ב.

(50) תו"א מג"א צג, סע"ג ואילך. שם ק, א. ובכ"מ – נסמנו סה"ש תנשא ח"ב ע' 884 הערה ד"ה ווי באוואוסט.

(51) אסתר א, ג.

(52) שם ב, טז.

(53) שם ג, ז.

(54) שם ה, ד ואילך. ז, א ואילך.

(55) וראה לעיל הערה 11, שכל מסעי בני"ג (גם בזמן הזה) נקראו „אלה מסעי בני"ג אשר יצאו ממצרים“.

(56) וארא ו, ת.

(56*) ראה תו"א וארא נו, ב ואילך. בשלח סד,

א"ב. יתרו עא, ג ואילך. ובכ"מ

(57) ראה שמו"ר פי"ד, ג. ועוד.

שיוצאים עתה (ביציאת „מצרים“) מהמדינה ההיא.

ה. ויהי רצון שהקב"ה יעזור לכאור"א מישראל שיהי' לו את ה„עינים לראות ו(במילא) אזנים לשמוע" ו„לב לדעת"⁶³ – לראות את „המסות הגדולות אשר ראו עיניך האותות והמופתים הגדולים ההם"⁶⁴, את הנסים הגלויים שקורים בכל יום,

ובפרט שעומדים כבר לאחר „ארבעים שנה"⁶⁵ במדבר העמים (דגלות), במצב של „(ארבעים שנה) אקוט בדור"⁶⁶, ואוחזים כבר ב„יבואן אל מנוחת"⁶⁷, בארץ הקודש וירושלים⁶⁸, עד „שלם, שלימות המנוחה – בגאולה האמיתית והשלימה,

ומובן א"כ, שבנ"י מוכנים כבר לכך, ויש להם כבר את ה„לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע" [כפי שהי' בשנת הארבעים לאחר יציאת מצרים, שכימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות].

ואפילו אם עדיין ישנו יהודי שצריך להסביר לו עד שיראה את הנסים (כיון שהוא לא מבחין בקיומם לע"ע) – הרי זה בא באופן הכי קל, בדרכי נועם ובדרכי שלום ובשמחה ובטוב לבב, מספיק שיעוררוהו על כך פעם אחת.

ויהי' שלא יצטרכו לדבר ולספר אחד לשני אודות הנסים, כיון שכאור"א יראה ורואה זאת בגלוי, מראה באצבעו ואומר

את עצמו כאילו הוא יצא היום ממצרים", וש„לא את אבותינו בלבד גאל הקב"ה ממצרים אלא אף אותנו גאל עמהם" – גאולת מצרים היא ההתחלה וכוללת את כל הגאולות (כולל אפילו גאולה ד„גאלנו מן הצרות הבאות עלינו כו"ל", כנ"ל,

ולכן נותנים שבה והודאה, „יודו לשמך"⁵⁸, „למי שעשה לאבותינו ולנו את כל הנסים האלו הוציאנו מעבדות לחירות מיגון לשמחה כו"ל".

ועוד וג"ז עיקר: האופן העיקרי איך מקבל יהודי את הנסים ופועל שהקב"ה יוסיף בנסים – ע"י זה שהוא מוסיף בלימוד התורה וקיום המצוות בהידור,

כולל – מצות תפילין (שהיא הרי את זכר ליציאת מצרים⁵⁹) – והוקשה כל התורה כולה לתפילין⁶⁰ – שע"ז נפעל „וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך"⁶¹, עד שאוה"ע מעוררים את בנ"י שהצלחתם בעבר ובעתיד (עוד יותר) היא כיון ש„שם ה' נקרא עליך", וכן – „יודו לשמך".

ובלימוד התורה עצמו – במיוחד בלימוד פנימיות התורה, שע"ז נפעל „אתי מר" דא מלכא משיחא"⁶², „אראנו נפלאות" בגאולה האמיתית והשלימה.

ונוסף על עבודתו הפרטית, צריך גם להשפיע על עוד יהודים, ע"י הפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה, כולל ובמיוחד – אצל יהודים אלו

63) תבוא כט, ג.

64) שם, ב.

65) ולהעיר שכבר עברו ארבעים שנה מעת הסתלקות כ"ק מו"ח אדמו"ר בשנת ה'ש"ת, כמדובר כמ"פ.

66) תהלים צה, י.

67) שם, יא.

68) פרש"י שם.

58) תהלים קמ, יד.

59) ס"פ בא.

60) קידושין לה, א.

61) תבוא כח, י. ברכות ו, סע"א.

62) אגה"ק הידועה דהבעש"ט – נדפסה בכתר

שם טוב בתחלתו. ובכ"מ.

זה⁶⁶, ומכיר ומודה לה' על הנסים, את עבודתו באופן נעלה יותר).

וחודש ניסן נותן תוספת כה לכאור"א מישראל ומגביהו עוד יותר למעלה, שאע"פ שמעמדו ומצבו עד עתה הי' גבוה, הוא מתעלה לדרגת נס (למעלה מטבע העולם לגמרי), ורואה את הנסים של הקב"ה מסביבו.

כפי שרואים זאת במיוחד אצל בני"ה אלו שיוצאים (כביציאת מצרים) ממדינה ההיא, שמבלי הבט על הנסיונות שהם עברו ולחלק מהם לא היתה שייכות גלויה עם לימוד התורה וקיום המצוות, הרי ריבוי מהם הגיעו לארץ הקודש, ויש להם שייכות לתומ"צ בפועל, גם עי"ז שעוזרים לעוד יהודי בזה, עד שהם עצמם - וילדיהם - נעשים לומדי תורה ומקיימי מצוות בהידור;

ואפילו אלו שלע"ע התיישבו, מסיבות שונות ומשונות, במדינות אחרות, גם הם יבואו לאחמ"כ לארץ הקודש, כנ"ל. ועוד וגם זה עיקר - שהם כולם באים ל"ארץ הקודש" ול"ירושלים עיר הקודש" ברותניות, "יראה שלם", שלימות היראה⁷⁶.

כפי שרואים זאת בגלוי בקיום מצות מילה⁷⁷, שמקיימים אותה עכשיו אצל כו"כ מאחינו בני ישראל ממדינה היא (שלא קיימו זאת מצד הנסיונות והקשיים), עד שהם מבקשים שלא יעכבו זאת ומיד יכניסו אותם בכריתו של אברהם אבינו, "אחד הי' אברהם"⁷⁸.

(76) ב"ר פנ"ו, י. תוד"ה הר - תענית טו, א. לקו"ת ר"ה ס, ב.
 (77) ולהעיר מהשייכות דמילה לענין שמיני (שקורין פ' שמיני שמונה פעמים בשנה זו, כנ"ל בפנים) - שמילה (גם שאינה בזמנה) קשורה עם "למנצח על השמינית" (ראה לקו"ת תוריע כ, ד ואילך).
 (78) יחזקאל לג, כד. וראה רמב"ם ריש הל' ע"ז.

עד שהוא לא מתבייש לצאת בריקוד בגלל הנסים הגלויים!

כיון שהוא לא משכנע את עצמו שאין מה לרקוד ולהרעיש על הנסים שהקב"ה מראה, אלא אדרבה: הוא בא לידי הכרת האמת (לאמיתו, א) שהקב"ה מראה נסים גלויים, וכן ב) שצריך להיות על כך בשמחה גדולה.

ובפרט בעמדנו, כאמור, בחודש ניסן, כשכל בני"ה הם בדרגת צדיקים [כידוע]⁷⁹ החילוק בין חודש תשרי וחודש ניסן, ע"ד החילוק בין עבודת התשובה ועבודת הצדיקים⁸⁰, ויש לומר שזהו אחד הטעמים לכך שלא אומרים או תחנון⁸¹ (כיון שלא זקוקים או לזה (תחנון), כמדובר כמה פעמים⁸²), כיון שכאור"א מישראל מתעלה (בבחי" נס, ארים נסי⁸³) לדרגת צדיק⁸⁴, במילא לא זקוקים לאמירת תחנון ותשובה על ענינים הפכיים, אלא ישנה אז התשובה באופן ד', לאתבא צדיקא בתובתא⁸⁵ (התשובה היא על כך שהי' יכול לעשות

69) ראה תענית בסופה. שמו"ר ספכ"ג. פרש"י בשלח טו, ב.

70) ראה סה"מ תרלו"ב ח"ב ע' שס. תרנ"ב ס"ע ג. ועוד.

71) ובנוגע להחדשים בינתיים יש לומר - שגם בצדיק ובעל תשובה יש כמה דרגות (צדיק גמור, שאינו גמור. תשובה מיראה, תשובה מאהבה. וכיו"ב). או שהם כנגד הדרגות בעבודת הבינוני ואכ"מ.

72) לקו"ש חיד" ס"ע 401 ואילך. חט"ו ע' 546. חל"ב ע' 75. ועוד.

73) ישע"י מט, כב. וראה ברכה י"א ניסן (סה"ש תנש"א ח"א ע' 420 (לעיל ע' 39)). וש"ב.

74) ולהעיר מהשייכות למזמור צדיק"ה בתהלים, שמתחילים לומר בחודש ניסן שנה זו. וראה ה"פתיחה" לקובץ י"א ניסן - שנת הצדיק"ס ואילך.

75) ראה וח"ג קנג, ב. לקו"ת שמע"צ צב, ב. שה"ש נ, סע"ב. ועוד.

ומזרזים זאת עוד יותר ע"י עשיית כאו"א לשליח מצוה לצדקה (ובהוספה מדילי'), דגדולה צדקה שמקרבת את הגאולה⁸². ובפרט בבית הכנסת ובית המדרש ובית מעשים טובים - בית משולש - של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו.

והקיצו ורגנו שוכני עפר⁸³, והוא וכל בני ביתו נשמות בגוף בתוכם, יחד עם כל בני"י מכל הדורות,

ולוקחים לארץ הקודש את ביהכנ"ס וביהמ"ד זה וכל הבתי כנסיות ובתי מדרשות⁸⁴.

ועוד והוא העיקר: לא עכבן אפילו כהרף עין⁸⁵, יראה אל אלקים בציון⁸⁶, בנערינו ובזקנינו בכנינו ובכנותינו.

ט. ועוד והוא העיקר: שמהשמחה והשירה⁷⁹ על הנסים הגלויים העכשוויים, נבוא תיכף ומיד ממש ל"גודה לך שיר חדש על גאולתנו", בגאולה האמיתית והשלימה, שאז יהיו הנסים והנפלאות הגדולים ביותר, "אראנו נפלאות" (נפלאות - אפילו בערך לנסים ביציאת מצרים),

וכל בני"י, "בנערינו ובזקנינו גו' בכנינו ובכנותינו"⁸⁰, בכל מקום שהם - הן מהמדינה ההיא, והן אלו שלע"ע התיישבו במדינות אחרות - הולכים, "וארו עם ענני שמיא"⁸¹ (ע"ד שטסים במטוס, אבל עוד יותר מהר) - לארצנו הקדושה, לירושלים עיר הקודש, להר הקודש, לבית המקדש השלישי.

79) וע"ד שבני"י אמרו שירת הים על הנס דקרי"ס וטביעת מצרים בים (ובאריכות הפרטים). ואומרים שירת הים בכל יום בתפלה - טור או"ח סנ"א. שו"ע אדה"ז שם ס"א. - וראה ח"ב נד, ב. 80) בא י, ט.

81) דניאל ז, יג. סנהדרין צח, א.

82) ב"ב י, א. וראה תניא פל"ז (מח, ב).

83) ישע"י כו, יט.

84) מגילה כט, א.

85) מכילתא ופרש"י בא יב, מא.

86) תהלים פד, ח.

לזכות

הוד כבוד קדושת

אדוננו מורנו ורבינו

מלך המשיח שי' לעולם ועד

מתוך חיים נצחיים טובים מתוקים ושמחים

בלי הפסק בינתיים

ויהי רצון שיראה הרבה נחת משלוחיו, תלמידיו,

חסידיו ומכלל ישראל,

וינהיג את כולנו מתוך בריאות הנכונה,

ויעלה תיכף ומי"ד ממ"ש את כל בני שליט"א

קוממיות לארצנו הקדושה בגאולה האמיתית והשלימה,

והעיקר תיכף ומיד ממש

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

